

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-58 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 19-35/526-216
Karar Tarihi : 11.10.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Adem BİRCAN (Başkan V.)
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Hakan SABUNCU, Ahmet YALÇIN, Kübra Dilara AYAR,
Ali GEZBELİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - BP p.l.c.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Burcu CAN,
Av. Merve ÖNER
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** BP Biocombustiveis S.A. ile Bunge Brasil Holdings BV arasında biyoetanol, şeker ve elektrik üretim ve tedariki alanlarında iştigal etmek üzere bir ortak girişim kurulmasına izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 16.09.2019 tarih ve 6163 sayı ile giren ve eksiklikleri 04.10.2019 tarih, 6700 sayılı yazıyla tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 08.10.2019 tarih ve 2019-1-58/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirime konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuru; BP p.l.c.'nin (BP GRUBU) tamamına sahip olduğu iştiraki BP Biocombustiveis S.A. (BP BIOCOMBUSTIVEIS) ve Bunge Limited'in (BUNGE GRUBU) tamamına sahip olduğu iştiraki Bunge Brasil Holdings BV (BUNGE BRASİL) tarafından şeker kamışı yetiştiriciliğinin yanı sıra Brezilya'da yer alan 11 değirmende, şeker, biyoetanol ve şeker kamışı küspesinden elektrik enerjisi üretimi iş kollarının birleştirilmesi amacına yönelik olarak mezkur ülkede bir ortak girişim kurulmasına ilişkindir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında (.....) tarihinde imzalanan Ticari Birleşme Sözleşmesi (TBS) ve Hissedarlar Sözleşmesi oluşturmaktadır. Bildirim Formunda, işlem kapsamında BP GRUBU ve BUNGE GRUBU'nun, kurulacak olan BP Bunge Bioenergia S.A.'ye (BP BUNGE) biyoetanol, şeker ve elektrik üretim ve tedariki iş kollarında faaliyet gösteren iştiraklerini¹ devredeceği, söz konusu iş kollarının BP BUNGE'ye devredilmesi ile birlikte, BP BUNGE'nin toplam sermayesinin ve oy hakkı bahşeden sermayesinin %50'sinin de BP BIOCOMBUSTIVEIS'e devredileceği ifade edilmiştir. OG, Brezilya'da kurulacak olup faaliyetlerini burada gerçekleştirecek ve tüm cirosunu Brezilya'da elde edecektir.

¹ BP GRUBU'na ait ve BP BUNGE'ye devredilecek şirketler; (.....) olup BUNGE GRUBU'na ait ve BP BUNGE'ye devredilecek şirketler ise; (.....)'dir.

- (6) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde, bir ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (7) *i) Ortak Kontrolün Bulunması:* Yapılan bildirimde, BP BUNGE'nin toplam sermayesinin ve oy hakkı bahşeden sermayesinin %50'sine ayrı ayrı BP BIOCOMBUSTIVEIS ve BUNGE BRASİL'in sahip olacakları; belirtilmiştir. Hissedarlar Sözleşmesi'nin 4.2.2. maddesi uyarınca, BP BUNGE'nin yönetim kurulu (.....) BP GRUBU, (.....) BUNGE GRUBU tarafından atanacak toplam (.....) üye ve yedek üyelerden oluşacaktır. TBS'nin 8.5.1. maddesi uyarınca ise, (.....) tarafından atanacaktır. Ayrıca (.....) tayin etme hakkına sahip olacaktır. Yönetim kurulunun ancak (.....) ve ayrıca BP GRUBU ve BUNGE GRUBU tarafından atanmış en az (.....) katılımı ile toplanabileceği buna ek olarak yönetim kurulu üyelerinin (.....) gerektiği belirtilmektedir.
- (8) Öte yandan, Hissedarlık Sözleşmesi'nin 3.4. maddesi nitelikli oylama konusuna açıklık getirmektedir. Buna göre; BP BUNGE'nin muhasebe politikalarında önemli bir değişiklik yapılması, BP BUNGE'yi ilgilendiren herhangi bir kurumsal yapılanma, yönetim kurulu üyesi veya görevli yönetim kurulu sayısında herhangi bir değişiklik yapılması, icra kurulu başkanının atanması veya görevden alınması ve iş planı yahut yıllık bütçenin onaylanması kararları hisselerin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarların oyunu gerektirmektedir. Hissedarlık Sözleşmesi'nin 3.6.2. numaralı maddesi uyarınca ise, hissedarların (.....) hissedarlar toplantısına sunulan nitelikli oy verme konusuyla ilgili herhangi bir anlaşmaya varamamaları veya aynı nitelikli oylama konusuyla ilgili olarak toplantı nisabının aynı (.....) halinde, bir kilitlenme durumu olduğunun kabul edileceği; böyle bir durumda Hissedarlık Sözleşmesi'nin 3.6.3. maddesi uyarınca hissedarların ilgili kilitlenme durumunu çözmek için müştereken arabuluculuk yapmayı kabul edeceği ve arabuluculuğun, bağımsız üçüncü taraf içerecek bir prosedüre uygun olarak gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, BP BUNGE'nin kurucuların ortak kontrolünde olduğu kanaatine varılmıştır.
- (9) *ii) Bağımsız İktisadi Varlık Olarak Kurulması:* Bildirim Formunda kurulacak BP BUNGE'nin, faaliyetlerini yerine getirmek için bağımsız bir yönetim ekibi ve gerekli tüm kaynaklara sahip olacağı ve sürekli bir faaliyet planı ile kalıcı olarak kurulduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte Bildirim Formunda BP BUNGE'nin, BP GRUBU ve BUNGE GRUBU'na satış yapmasının beklenmediği, Brezilya'da ürettiği şeker, biyoetanol ve elektriği kurucu taraflarıyla yapılan münhasır veya öncelikli tedarik düzenlemeleri olmadan üçüncü kişilere satacağı, istisnai bir şekilde anılan taraflara bir satışın gerçekleşmesi durumunda ise bu satışın mesafeli bir şekilde (*arm's length terms*)² gerçekleşeceği belirtilmiş, ayrıca BP GRUBU ve BUNGE GRUBU'nun BP BUNGE'ye girdi sağlamak için münhasır bir arz hakkına sahip olmadığı da ifade edilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda, bildirim konu işlemin tam işlevsel bir ortak girişim olduğu değerlendirilmektedir.

² Alıcıların ve satıcıların bir taraf diğerini etkilemeden bağımsız hareket ettiği bir ticari anlaşmayı ifade eder. Bu satış türleri, her iki tarafında kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettiğini ve diğer tarafın baskısına maruz kalmadığını garanti eder.

- (10) Sonuç itibarıyla başvuru konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu kanaatine varılmıştır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.
- (11) Dosyadaki bilgilere göre, taraflardan halka açık bir şirket olan BP GRUBU'nun, hisseleri Londra, Frankfurt ve New York borsalarında işlem görmekte birlikte merkezi Londra'dadır. BP GRUBU temel olarak küresel boyutta ulaşım için akaryakıt; ısı ve ışık için enerji; motorlar için yağ ve boya ve bunların yanı sıra giysi ve ambalaj ürünleri gibi günlük kullanım ürünlerinin üretimi için petrokimyasal tedariki; petrol ve doğalgazın geliştirilmesi ve üretim faaliyetlerinde bulunmaktadır.
- (12) BP GRUBU, Türkiye'deki akaryakıt ürünlerinin imalatı, üretim, satış ve dağıtım faaliyetleri; doğalgaz ürünlerinin satış pazarlama ve dağıtım faaliyetleri; üçüncü kişilere depolama, taşıma ve transfer hizmetleri; akaryakıt depolama faaliyetleri ile iştirak etmekte olup ayrıca Bakü-Tiflis-Ceyhan projesi çerçevesinde ham petrolü Azerbaycan'dan Türkiye Ceyhan Limanı'na ulaştırmaktadır. BP GRUBU Türkiye'deki söz konusu faaliyetlerini (i) BP Petrolleri A.Ş. (ii) BP Doğalgaz Ticaret A.Ş. (iii) BP Turkey Refined Limited (iv) Ambarlı Depolama Hizmetleri Ltd. Şti. (v) ATAŞ Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş. (vi) BP Akaryakıt Ortaklığı (vii) Çekisan Depolama Hizmetleri Ltd. Şti.(viii) The Baku-Tblisi-Ceyhan Pipeline Company Ankara Şubesi (ix) BP Exploration Ltd. Şti. (x) BP Exploration Operating Company Limited Ankara Şubesi (xi) BP Turkey Refined Limited Türkiye Şubesi (xii) BP Pipelines Limited aracılığıyla gerçekleştirmektedir.
- (13) Nihai olarak BP GRUBU tarafından kontrol edilen işlemin taraflarından BP BIOCOMBUSTIVEIS'in faaliyet alanı ise elektrik enerjisinin üretilmesi, iletilmesi ve/veya dağıtılmasını içermektedir. Şirketin Brezilya'da petrol ve gaz, etanol, biyoyakıt üretim tesisleri bulunmaktadır.
- (14) Öte yandan, işlemin diğer ana şirketi BUNGE GRUBU küresel boyutta tarım ve gıda alanında faaliyet göstermektedir. Buna ek olarak; proteinli hayvan yemi, yemeklik yağ üretimi için yağ tohumları ve tahılların alımı, satışı, depolanması, taşınması ve işlenmesi ile birlikte şeker kamışı, değirmen buğdayı ve mısırdan şeker ve etanol üretimi faaliyetleriyle de iştirak etmektedir. BUNGE GRUBU'nun Arjantin'de biyoetanol üreten ve %(.....) kontrol edilen bir ortak girişime (Promaiz S.A.) taraf olduğu ve ABD'de bir biyoetanol üreticisinde (Southwest Iowa Renewable Energy LLC) azınlık hisseye %(.....) sahip bulunduğu bildirilmiştir.
- (15) BUNGE GRUBU ülkemizdeki faaliyetlerini iştiraki olan Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş. ve yerel distribütörler aracılığıyla gerçekleştirmekte olup, temel olarak bitkisel yağ ve yemeklik zeytinyağı ürünlerinin üretim ve satışı; kişisel bakım ürünlerinin üretimi ve satışı; yağ tohumlarının işlenmesi ve dağıtımı, yemeklik yağların damıtılması ve şişelenmesi ve bitkisel yağ şirketlerine ve nihai kullanıcılara liman ve lojistik tesislerinde ürün ve hizmetlerin sağlanması alanlarında faaliyet göstermektedir. Ortak girişime taraf olan ve BUNGE GRUBU bünyesinde faaliyet göstermekte olan BUNGE BRASİL'in ise Türkiye'de faaliyeti bulunmamaktadır.
- (16) Yukarıdaki bilgilerden de anlaşıldığı üzere, BP BUNGE taraflarının ülkemizdeki cirolarını elde ettiği ürün pazarları arasında yatay veya dikey örtüşme söz konusu değildir. Diğer yandan BP BUNGE, Brezilya'da kurulacak olup Bildirim Formunda BP BUNGE'nin ülkemizde faaliyet göstermediği ve yakın gelecekte de ülkemize yönelik olarak herhangi bir faaliyet planının bulunmadığı belirtilmiştir. Bununla birlikte ana şirketlerin de ilgili ürün pazarında Türkiye'de faaliyet göstermeyeceği ifade

edilmektedir. Dolayısıyla ilgili işlem bakımından Türkiye pazarında herhangi bir yatay veya dikey örtüşme söz konusu değildir.

- (17) Küresel bazda tarafların faaliyetlerine bakıldığında ise biyoetanol üretimi ve satışı pazarında BP BUNGE'ye devredilecek olan iş kollarının 2018-2019 yılına ait toplam pazar paylarının yaklaşık %(.....) olduğu tahmin edilmektedir.³ Bildirim Formu ve gelen cevabi yazılarda BUNGE GRUBU'nun, BP BUNGE dışında, biyoetanol üretimi ve satışında pazar payının 2018 yılında, küresel üretimin %(.....)'sına tekabül ettiği görülmektedir. BP GRUBU'nun ise BP BUNGE dışında biyoetanol üretimi ve satışı bulunmamaktadır⁴. Dolayısıyla küresel boyutta ilgili işlem bakımından biyoetanol üretimi ve satışı pazarında BP BUNGE ve BUNGE GRUBU arasında yatay bir örtüşmenin bulunduğu fakat söz konusu pazarlarda tarafların toplam pazar paylarının kısıtlı olduğu görülmekte ve biyoetanol pazarının oldukça parçalı bir yapıda olmasıyla birlikte, pazarda faaliyet gösteren birçok teşebbüsün bulunması rekabetçi bir endişenin olmadığını göstermektedir.⁵ BP BUNGE'ye devredilecek olan iş kollarının küresel pazardaki şeker üretimine ilişkin toplam pazar payları ise yalnızca %(.....) olup taraflardan hiçbirisi BP BUNGE dışında şeker üretimi pazarındaki faaliyetlerini sürdürmeyecektir. Elektrik üretimine yönelik elektriğin kojenerasyonu⁶ pazarında ise işleme konu olan üretim sahalarında üretilen elektriğin tamamı Brezilya'da satılmakta olup BP BUNGE'nin Brezilya'daki toplam elektrik üretimindeki payının ihmal edilebilir seviyede %(.....) kaldığı ve taraflardan hiçbirinin BP BUNGE dışında belirtilen elektrik kojenerasyonu faaliyetlerinde bulunmayacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla küresel boyutta şeker üretimi ve elektrik kojenerasyonu pazarında BP BUNGE ve ana şirketler arasında işlem bakımından yatay veya dikey bir örtüşmenin olmadığı değerlendirilmektedir.
- (18) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde; bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

³ 2018/19 yılında gerçekleşen BP BIOCOMBUSTIVEIS'in (.....) m³lük biyoetanol üretimi ve BUNGE BRASİL'in (.....) m³lük biyoetanol üretimi esas alınmıştır.

⁴ BP ortak girişime katkı olarak devredilecek olan işletmeler dışında, biyo-izobutanol üretimi gerçekleştiren bir ortak girişimde (Butamax Advanced Biofuels LLC) %(.....) hisseye sahip olup Avrupa Komisyonu içtihatında biyo-izobutanolün biyoetanol tedariki pazarından ayrı olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Her halükarda, bugüne kadar Butamax Advanced Biofuels LLC ortak girişiminden biyo-izobutanol satışı yapılmamıştır.

⁵ Biyoetanol pazarında POET ve Archer Daniels Midland Company gibi en büyük biyoetanol şirketleri küresel bazda %(.....)'dan daha az üretim payına sahiptir.

⁶ Şeker kamışı saplarının ezilmesinden sonra elde edilen kuru ve lifli bir artık olan şeker kamışı küspesinin yakılmasıyla elektrik üretimini ifade etmektedir.